

NTIÑ-NNIM IKỌ HAGGAI

Haggai 1:1-15; 2:1-23

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 427

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Nte mbufo ifiokke ite mme imọ idi temple Abasi, Spirit Abasi onyũ oduũ mme imọ ke esit?” (1 Ɗwed Corinth 3:16).

Itie-Ukpono Abasi

Ke mbio-mbio ibuot ƚwed iba emi Haggai ewetde, ukwọrọ-ikọ ina ƚ esine ke esit. Haggai ọkọkwọrọ mmọ ọnọ mme Jew emi ekedu ƚde ke Jerusalem ke ebede isua 500 mbemiso Jesus amana, edi Abasi okoyom ewet mmọ esin ke Ɗwed Abasi ke ufọn nnyin ƚko. Ekeme ndidi Haggai ikenyeneke obot ukwọrọ-ikọ, koro ema ekekponode utom Itie-ukpono Abasi emi eketonode ke edisin eti itiat-ukot-ufok ke ƚkpọ nte isua efurekiet emi ekebede enim, ke ini mme Jew ekenyonode ke nta ƚmfep Babylon edi.

Itiat-ukot-ufok eke Spirit emi Abasi ekesinde ke esit fo ke ini ọkọbode erinya ƚa etie didie? Nte ke ọbọbọp odori ke esit? Me ọmọkpọnode utom Itie-ukpono Abasi esit fo onim?

Ke ediwak isua emi ebede, kpa ke ukem itie emi Haggai ọkọkwọrọde ikọ, Solomon ama ada nti itiat emi kiet ekemde ye kiet ke emende mmọ esin ọtọ kiet, ikpọ mbio eto ye eme (gold) ọbọp ọsọn-urua Itie-ukpono Abasi, owo ikokopke uyom ukon-ƚkpọ (hammer) ke ebiet emi ekebode itie-ukpono Abasi oro. Ke ini ekekurede utom enyũ eyakde Itie-ukpono Abasi enọ Abasi, Abasi ama owut inemesit ke ndidon Edisana Spirit Esie ọsuhore nte obubit enyon ọyọhọ ke ufot mme okpono Abasi. Mme oku ye mbon-ikwọ ikekemeke ndinam utom mmọ ke nta ubon Abasi.

Nta ƚmfep Ye Edifiak Nnyon

Nte ini akade iso mbon Abasi ema enam idiok-ƚkpọ. Mmọ ema ekpon odu-uwem Abasi enyũ ekenam ƚkpọ enọ ndem. Mmọ ema esin ndikpa uto ƚnọ mme anditi ƚnti ƚnnim ikọ emi Abasi ọkọdode ọnọ mmọ man enọ mmọ item, enyũ eteme, enyũ etunọ mmọ. Mmọ ema eka iso ke mme idiok-ƚkpọ mmọ tutu Abasi ayak Edidem Nebuchadnezzar edita ƚnọ nte mbut-ekon, ndien ema ebiet ediye Itie-ukpono Abasi mmọ.

Ke isua 70 ema ekebe, nte Ikọ Abasi eti ƚde, Cyrus, Edidem Persia ama onim ewuhọ, ete yak kpukpru mmọ eke Abasi edemerede Spirit mmọ efiak enyon ke Jerusalem man ekefiak ebọp Itie-ukpono Abasi. Mmọ ema enyene ikpọ mbio eto Lebanon enyũ esin itiat-ukot-ufok, edi kpa ke ndo-ndo oro mme asua mmọ edinam mmọ etre utom oro. Ndien mmọ etre, inyũ idomoke ndinam utom oro. Mmọ iketreke ndinam utom, edi utu ke mmọ enam utom enọ Ọbon, mmọ ekenam utom idem mmọ.

Mmọ ema enam ọkpọsọn utom ke ndibọp mme ndiye ufok-idu. Mmọ ema eto ƚkpri i ƚwa ƚ ye mme i ƚwa vine enọ idem mmọ, edi inọhọ Ọbon udeme Esie.

Iyaresit Abasi

Abasi ama okut mme ƚkpọ emi ndien ikenemke esit. Anam nte ƚkpọ akade iso, okposuk edi nte mmọ ekpade utom ke ndito i ƚwa tonọ ke usen-ubok tutu osim mbubreyo, idok mmọ ekedi esisit. Mme i ƚwa grape mmọ eke ƚwum ata esisit. Ison mmọ ama ofiop onyũ asat koro edim mikedepke. Ufene mmọ ikenyeneke idet emi ekekemde ndida nnam edisine-ƚkpọ mmọ. Mmọ ema enam ọkpọsọn utom edi eketie nte ikekemke se mmọ ye ubon mmọ ediade.

Abasi okoyom ndi ƚwam Nditọ Israel, ndien enye ama ọdon Haggai eketi ƚntak emi mmọ ekedude ke nnanenyin ọnọ mmọ. Abasi ete ke nta ekedi emi mmọ ekeyakde mme asua ebion mmọ. Etop ekedi, “Etim ekere usu ƚmbufo.” Ekere nte mbufo edude uwem. Mmọ ema enyene ini ye okuk ndida mbọp ufok idem mmọ, edi ini ikoduhe ndida mbọp ufok-Abasi; oro ekesin Abasi omum edim akama.

Ndusuk ini edim isidepke ke ndusuk ebiet ke idut nnyin. Ntre isoñ eyesat, idok onyuñ ekpri. Edi owo ifañ esitie ekere, me ntak oto ke idiok-ñkpọ mme owo.

Nte emetre ndiñwana ye Satan ndien ayak udọñ fo ke ndikot Ñwed Abasi, ndika ufok-Abasi ye ndibọñ akam ke ñkpọ-itie mbom ebit? Tim kere baña. Nte edidiọñ Abasi omoworo okpọñ uwem fo?

Edinam

Ke Haggai okokworode ikọ emi onọ mme owo ke Jerusalem, mmọ ema enim ke akpanikọ ete ke etop emi okoto Abasi inyuñ idighe ikọ owo. Ndik Abasi ama odu ke esit mmọ ndien Zerubabel, andikara, ye Joshua, oku ye kpukpru owo efiak eka utom edibop Itie-ukpono Abasi, ndien Abasi ama odu ye mmọ.

Ke ini okopde ukworọ-ikọ oto okworọ-ikọ fo, nte emesiberede esit fo onyuñ ayak Abasi etiñ ikọ onọ fi? (1 Ñwed Thessalonica 2:13).

Nte ekebopde mme ibibene ekoñ ekan nte ekedide enyuñ etañde mme ñkpọ utom emi edidade ekure utom Itie-ukpono Abasi ebon, Abasi ama okut ete ke esit ndusuk ñkani owo emi ekecutde ubọñ emi okodude ke Itie-ukpono Abasi emi Solomon okobopde ikenemke koro Itie-ukpono Abasi enye emi mikoworo baba ñkpọ kiet ke edade ekedomo ye enye oro.

Edisoñ Idem

Ke ntre Abasi ama odọñ etop nsọñ-idem. Enye ama odohọ ete, “Esọñ-esit” enyuñ eka iso man ekure eti utom edibop ufok-Abasi koro “Ami ndude ye mbufo.” Oro edi akakan idorenyin nnyin mfin, nte ke Abasi eyedu ye nnyin onyuñ enem esit ndiduñ ke mme ufok-Abasi nnyin. Ndien Enye edinam ntre edieke nnyin, mbon ufok-Abasi idisuhorede idem inyuñ ikopde item, koro Abasi odohọ ke Ñwed Isaiah 57:15; ete “koro emi edi uyo Enye emi okoñde, onyuñ emenerede ke enyoñ, emi oduñde ke nsinsi, enyiñ esie onyuñ edi Edisana, ete Ami nyeduñ ke edikoñ ye edisana ebiet nyenyuñ nduñ ye enye emi otukde onyuñ osuhorede Spirit esiemọ.”

Ndien Abasi etiñ ikọ emi ekpetiede nte ñkpọ ndyọ onọ ediwak emi ekekopde: “Ubọñ ekperedem ufok eyekpon akan eke akpa: ndien ke ebiet emi ke ndinọ emem, Jehovah mme udim odohọ.” Itie-ukpono Abasi mmọ ikokponke ikan Itie-ukpono Abasi emi Solomon okobopde ke mme nsọñ-urua ñkpọ utom nte mme itiat, eto ye eme (gold). Edi anditiñ ntiñ-nnim ikọ ke nda-usuñ Edisana Spirit, ama ada okut ñkpọ ke anyan ebiet ebe osim ini emi Jesus edidide edimana nte Nsek Eyen ke usin-udia ufene ke Bethlehem, ini emi Enye edifiakde edi man onim obio-ubọñ Esie mi ke isoñ, ke Itie-ukpono Abasi emi enyenede ubọñ ye uyai emi edibopde ke Jerusalem.

“Ndien ke ebiet emi ke ndinọ emem, Jehovah mme udim odohọ.” Jesus ke afiak edi oyohọ ikaba nte Obọñ Emem man akpakara ke tosin isua ke ererimbot emi. Man ekeme ndinyene udeme ke obio-ubọñ Jesus emi edibighide ke tosin isua emem, nnyin inyene nditim mbop nnyuñ mkpeme itie-ukpono Abasi eke esit nnyin. Utom ubop ufok nnyin edi oro mfin, ndien Ikọ osuk edi ukem, “Esọñ esit, enyuñ enam utom.”

Ubiọñ

Ke ukem ini emi Zerubbabel ye Joshua ye kpukpru owo esuk esinde ifik ke edibop ufok Abasi, mme asua ema efiak edidomo nditre utom (Ezra 5). Ntre ñko ke edi ke ini afo oyomde ndibop nọ Abasi, mme asua eyedi etiene fi. Enye ekeme ndidi ke mbiet ufan me nte owo emi otode ubon fo, emi edidohode: “Idighe akpan-ñkpọ afo ndisuk ñka ufok-Abasi kpukpru ini.” Ke ini afo akade ufok-Abasi, asua ke idem esie eyedọñ odu ke utọñ fo ete, “Kubọñ akam ke okoneyo emi; ufan fo ke ebet fi.” Edieke akpañde utọñ, oworo emetre ndibop itie-ukpono Abasi eke esit fo.

Abasi oyom ndidemere esit nnyin man ika iso ke ndibop ndien enye eyeñwam nnyin edieke isuk ikpañde utọñ inọ ukworọ-ikọ Abasi.

Idiok-ñkpọ Emi Ebede Kiet Eken

Ke ọyọhọ etop ita, Abasi ama ọdọhọ Haggai obup mme oku abañā Ibet Moses, edieke utọñ-ọfọñ oku emi amakanam idem esie asana otukde inuak-udia eke ndom uyo ye aran, mme unam uwa emi edade edi ke Itie-ukpono Abasi, nte oro eyenam uwa oro asana? Mmọ ema ebọrọ ete Ih, Ih. Edi edieke owo eke okpo owo asabarede enye, otukde ñkpọ emi ekededi, nte uwa oro eyedehe? Ibọrọ ekedi, Emedehe. Jehovah ọdọhọ ete, “Mbio emi ye idut emi etie kpa ntre. . . . kpa ntre ñko ke kpukpru se ubọk mmọ enamde etie.”

Emi ọwọrọ ete ke edi mmem-mmem ñkpọ owo ndikpuhọre ini kiet edieke enye odukde nsaña ye mmọ emi minyeneke erinyaña, edi owo akpaka ufọk-Abasi nte akaka, onyuñ enyene ebuana ye nditọ Abasi, enye edinyene erinyaña ke ini enye oyomde Abasi ikpọñ ke idemesie.

Mbon emi ema ekpọñre utom ye edinam ñkpọ Abasi enim enyuñ enam udọñ idem mmọ, anam kpukpru se mmọ ekenamde edehe, ndien Abasi ikọbọhọ ke inemesit.

Nte akanam emekere abañā uwem ibuk fo nte edide ndedehe uwem ndien ke ekeme ndibe owo efen? Kpeme idem ke ndiduk nduk ye mmọ emi emade idem mmọ, enyuñ ekopde inem ke mbubehe mmọ ekan ndinam ñkpọ Abasi. Paul, owo-mbet, ama ewet ọnọ mme owo ke Corinth, mme ikọ emi, “Mmọdọ, Jehovah ọnọ uyo ete, “Ewọñọ ke otu mmọ, enyuñ edianare eda. Ekuñyuñ etuk ñkpọ ndek baba kiet” (2 Ñwed Corinth 6:17).

Abasi ama emen owut mme owo ete, okposuk edi nte mmọ mikọbọhọ edidiọñ ke ini mmọ ekenamde utom idem mmọ, edi ke emi mmọ enamde uduak Abasi ke ndibọp Itie-ukpono Abasi, edidiọñ esie ke idọk, ebiet iduñ ye ubon eyefiak ini kiet etiene mmọ.

Ikot

Akpatre etop anditiñ ntiñ-nnim ikọ ama okpon akan eke nsọñ-idem. Edi ikot ọnọ kpukpru mme anditiene-Christ ke kpukpru emana, ndibọp itie-ukpono Abasi eke ukpọñ mmọ ọfọñ nnyuñ ndiọñ mme itie emi ebirade koro Jesus kedi! Nnyin ifiọkke usen me ñkanika emi Enye edidide, edi nnyin imokut mme idiọñ. Eyemen nnyin emi ima ikebeñe idem edọk man ikodu ye Enye ke ini edinyeñede mme idut emi esuk edude ke idiọk ye akwa ubiere-ikpe. Ndien nnyin iyefiak idi ye Enye, iwat ke mfia enañ-mbakara, (Eriyarare 19:14) ke ini Enye edidide ndisio idiọk-ñkpọ ye nsọñ-ibuot mfep ndien eyetie ke ebekpo Esie ke Itie-ukpono Abasi ke Jerusalem.

Nnyin imama ndinyene ebuana Esie mi. Edi edinyene ubọñ didie ke ini mme owo ke kpukpru mme idut edikade ke Jerusalem kpukpru isua, eke kut Enye enyuñ ekpañ utọñ ke inem ikọ Esie!

Edieke idikamade Itie-ukpono Abasi eke ukpọñ nnyin asana ke ndinam akpanikọ ke edikot Ñwed Abasi, edibọñ akam nnyuñ ñka iso nsin ifik ke ndinam utom nnọ Abasi, iyedot ndibuana ke ini Jesus edidide.

MME MBUME

- 1 Nnyin isaña didie ifiọk ite ke mme Jew emi ekeduñde ke ini Haggai ikenyeneke udia ye ọfọñidem nte ekemde ndida ññwam ufọk mmọ?
- 2 Nso ntak ke Abasi ọkọnọ abañā unana mmọ ndibọ edidiọñ?
- 3 Ke ini nnyin mi ke Nigeria minyeneke edim nte ekemde ye se etọde, nso isidi ntak ke ndusuk idaha?
- 4 Anie eketiñ ikọ ọnọ mme Jew ke Jerusalem ke ini Haggai ọkọkwọrọde ikọ?
- 5 Anie esitiñ ikọ ye nnyin ke ini ọkwọrọ-ikọ nnyin ọkwọrọde ikọ?
- 6 Nso utọ Itie-ukpono Abasi ke nnyin inyene ndibọp mfin?
- 7 Utọ ini ewe ke Ọbọñ eketiñ abañā ke ini Enye ọkọdọhọde ete, “Ubọñ ekperedem ufọk eyekpon akan eke akpa”?
- 8 Nso uwut-ñkpọ ke Haggai ọkọnọ ndiwut ete ke idiọk-ñkpọ ekeme ndibe owo, edi ke edinen-ido oto ke ndiyom Abasi?